Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Besluit van de Vlaamse Regering tot verlenging van de openbaredienstverplichting voor het vervoer van personen met een handicap of een ernstig beperkte mobiliteit tot en met 31 december 2024 met het oog op de invoering van basisbereikbaarheid

- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Gelet op verschuiven van basisbereikbaarheid qua totale implementatie, is het noodzakelijk om een overbruggingsperiode te voorzien voor de openbaredienstverplichting voor het vervoer van personen met een handicap of een ernstig beperkte mobiliteit.

Hiervoor moet de periode van de openbaredienstverplichting in het besluit van de Vlaamse Regering van 11 oktober 2013 tot compensatie van de openbaredienstverplichting tot het vervoer van personen met een handicap of een ernstig beperkte mobiliteit worden verlengd tot 31 december 2024.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD

Dit besluit van de Vlaamse Regering situeert zich binnen het beleidsveld van het gemeenschappelijk vervoer.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het advies van Inspectie van Financiën werd aangevraagd. Op 30.5.2022 bracht Inspectie van Financiën een positief advies uit mits de uitgaven worden opgevangen binnen het bestaande refertekrediet.

De bestaande kredieten voor het vervoer van personen met een handicap of een ernstig beperkte mobiliteit (via de toepassing van het compensatiedecreet, en verder het compensatiebudget

genoemd) maken onderdeel uit van de kredieten die aangewend zouden worden voor basisbereikbaarheid.

Het is echter niet de bedoeling om in het kader van de uitrol van basisbereikbaarheid het flex+vervoer, als onderdeel van basisbereikbaarheid, overlappend met het vervoer van personen met een handicap of een ernstig beperkte mobiliteit op te starten. Hierdoor kan het bestaand compensatiebudget verder aangewend worden in het kader van het compensatiedecreet.

Van zodra het flex+vervoer opgestart wordt en het vervoer van personen met een handicap of een ernstig beperkte mobiliteit (via de toepassing van het compensatiedecreet) dus stopgezet wordt, wordt het compensatiebudget opgenomen in de kredieten die aangewend worden voor basisbereikbaarheid, zoals oorspronkelijk voorzien.

Een begrotingsakkoord is vereist en werd bekomen op 24.10.2022.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

In het kader van het decreet van 21 december 2012 tot compensatie van de openbaredienstverplichting tot het vervoer van personen met een handicap of een ernstig beperkte mobiliteit en het besluit van 11 oktober 2013 van de Vlaamse Regering tot compensatie van de openbaredienstverplichting tot het vervoer van personen met een handicap of een ernstig beperkte mobiliteit eindigt op 31 december 2018 voor de vervoersgebieden de periode van de dienstverplichting lopend van 1 januari 2014 tot 31 december 2018.

Op 28 september 2018 gaf de Vlaamse regering haar goedkeuring aan het wijzigingsbesluit tot wijziging van artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 11 oktober 2013 tot compensatie van de openbaredienstverplichting tot het vervoer van personen met een handicap of een ernstig beperkte mobiliteit teneinde de termijn van de openbaredienstverplichting maximaal af te stemmen op de invoering van de basisbereikbaarheid: de periode van de dienstverplichting lopend van 1 januari 2014 tot 31 december 2018 werd verlengd tot 31 december 2019.

Dit werd een tweede keer verlengd door de Vlaamse Regering op 31 januari 2020, zodat de periode van de dienstverplichting verder werd verlengd tot 31 december 2021. Op 17.12.2021 werd dit nogmaals verlengd tot 31 december 2022.

Deze vervoerders kunnen slechts tot 31 december 2022 blijven werken onder de voorwaarden van het decreet en het besluit van de Vlaamse Regering. Met het decreet Basisbereikbaarheid wordt dit vervoer opgenomen onder de noemer 'vervoer op maat', waarbij dit een integraal deel zal vormen.

Wegens de complexiteit en de verwevenheid van de verschillende lagen van het vervoer binnen basisbereikbaarheid (kernnet, aanvullend net en vervoer op maat) moeten alle aspecten van dit vervoer op mekaar afgestemd zijn. Tijdens de uitwerking van het dossier basisbereikbaarheid werd vastgesteld dat het samen opstarten van de verschillende lagen van het vervoer risico's bevat. Om deze risico's te minimaliseren werd ervoor geopteerd om de verschillende vervoersonderdelen, in de mate van het mogelijke, niet op hetzelfde moment te implementeren. Op deze manier worden de risico's gespreid in de tijd en zijn ze beter beheersbaar. Er werd voor gekozen om de meest kwetsbare personen, m.n. deze die gebruik maken van het aangepast vervoer maximaal te beschermen en deze vorm van vervoer na de reorganisatie van het 'gewone openbaar vervoer' (m.n.

het kernnet, het aanvullend net, het flex en semi-flex vervoer, de vaste VOM verbindingen en de VOM deelsystemen) te situeren. Op deze manier wordt er ervaring opgedaan met de implementatie in het kader van het 'gewone openbaar vervoer' en verminderen de risico's bij de implementatie van basisbereikbaarheid voor de personen die gebruik maken van het aangepast vervoer.
De implementatie van deze vorm van vervoer vergt ook de uitwerking van de 'mobiliteitsindicatiestelling' (MIS genaamd). Op basis van de MIS wordt de doelgroep omschreven die al dan niet recht heeft om gebruik te maken van het aangepast vervoer binnen basisbereikbaarheid. Het verschuiven van de implementatie van deze vorm van vervoer in de tijd creëert tevens de mogelijkheid om over de inhoud van de MIS een beleidsdomeinoverschrijdende afstemming te bereiken.

Gelet op het voorgaande is het noodzakelijk om een bijkomende overbruggingsperiode te voorzien voor dit specifiek aangepast vervoer. Voor 27 vervoerders waarvoor de openbaredienstverplichting afloopt in december 2022, is het noodzakelijk om de dienstverplichting met een periode van maximum 2 jaar te verlengen.

Het principieel akkoord van de 27 vervoerders voor de verlenging van de openbaredienstverplichting tot eind 2024 werd gevraagd en verkregen.

Hiervoor is een wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering vereist. In artikel 3, tweede lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 11 oktober 2013 tot compensatie van de openbaredienstverplichting tot het vervoer van personen met een handicap of een ernstig beperkte mobiliteit wordt het jaartal 2022 vervangen door het jaartal 2024.

B. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 1

Artikel 1 vervangt het jaartal in artikel 3, tweede lid van het besluit van de Vlaamse regering van 11 oktober 2013, gewijzigd door het besluit van de Vlaamse regering van 28 september 2018 en het besluit van de Vlaamse Regering van 31 januari 2020, zodat de in het eerste lid voorziene looptijd van 5 jaar door de minister kan aangepast worden met het oog op de invoering van de basisbereikbaarheid.

Artikel 2

Dit artikel spreekt voor zich.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het advies van Inspectie van Financiën werd aangevraagd. Op 30.5.2022 bracht Inspectie van Financiën een positief advies uit mits de uitgaven worden opgevangen binnen het bestaande refertekrediet.

De verlenging van de bestaande regeling tot en met 31.12.2024 heeft globaal geen bijkomende budgettaire effecten in vergelijking met de actuele situatie. Op niveau van individuele begrotingsartikels is er een tijdelijk effect.

Zo blijven de kredieten voor de verderzetting van de werking van de DAV's, tot het einde van de verlenging van hun erkenning en werking, voorzien op begrotingsartikel MBO-1MEH2EA-WT. Daarna worden deze kredieten toegevoegd aan het beschikbare budget voor basisbereikbaarheid. D.w.z. dat er op dat moment op het begrotingsartikel MBO-1MEH2EA-WT geen kredieten meer voorzien worden voor de werking van de DAV's, maar dat deze kredieten bij overdracht gecompenseerd worden naar de dotatie van De Lijn met het oog op de aanwending ervan in het kader van basisbereikbaarheid. De Lijn zal nl. instaan voor o.a. de organisatie van het flex+ vervoer binnen basisbereikbaarheid.

Het is met andere woorden niet de bedoeling om in het kader van de uitrol van basisbereikbaarheid het flex+vervoer, als onderdeel van basisbereikbaarheid, overlappend met het vervoer van personen met een handicap of een ernstig beperkte mobiliteit op te starten. Hierdoor kan het bestaand compensatiebudget verder aangewend worden in het kader van het compensatiedecreet, en dus niet voor basisbereikbaarheid.

Van zodra het flex+vervoer opgestart wordt en het vervoer van personen met een handicap of een ernstig beperkte mobiliteit (via de toepassing van het compensatiedecreet) dus stopgezet wordt, wordt het compensatiebudget opgenomen in de kredieten die aangewend worden voor basisbereikbaarheid, zoals oorspronkelijk voorzien.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er is geen weerslag van het ontwerp besluit op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorliggende ontwerpbesluit heeft geen (directe bijkomende) weerslag op de lokale besturen, noch op het personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de ontvangsten, de investeringen op de schuld. Er is geen weerslag van het ontwerp besluit op de lokale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Er zal advies worden gevraagd bij de Raad van State over het voorliggende ontwerp van besluit.

Hierna zal de termijn van de openbaredienstverplichting in het ministerieel besluit van 15 januari 2014 tot vaststelling van de lijst van vervoerders die belast worden met de openbare dienstverplichting tot het vervoer van personen met een handicap of een ernstig beperkte mobiliteit worden aangepast.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot verlenging van de openbaredienstverplichting voor het vervoer van

personen met een handicap of een ernstig beperkte mobiliteit tot en met 31 december 2024 met het oog op de invoering van basisbereikbaarheid;

2. de Vlaamse minister, bevoegd voor het gemeenschappelijk vervoer, te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken,

Lydia PEETERS

Bijlagen:

- het goed te keuren besluit van de Vlaamse Regering;
- het advies van de inspectie van Financiën dd. 30.5.2022;
- het begrotingsakkoord dd. 24.10.2022.